

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΑ ΔΥΟ

ΤΟΥ ΛΟΥΙΤΖΙ ΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ
ΟΡΦΑΝΑ

“Η Νενέττα ήταν ένος χρόνου και λίγων μηνών δταν δ πατέρας της πέθανε, δ Νόνο δὲν είχε άκόμα γεννηθῆ, μα δύπηρχε κιόλας: τὸν περίμεναν ἀπὸ στιγμὴ σε στιγμή. Ναι, ἀν δὲν ήταν νάρθη στὸν κόσμο δ Νόνο, ίσως δι μικρούλα του μασά, ἀν και νέα και ὅμορφη, νὰ μὴ συλλογιζόταν νὰ ξαναπαντρευτῆ. Θ' ἀφωσιωνόταν δλόκληρη στὴ Νενέττα της. Είχε τὴν προκατης και τὰ εἰσοδήματα της τῆς ἔφταναν νὰ ζήσῃ μέτρια μέσα στὸ σπιτάκι ποὺ τῆς ἄφησε δίτρας της.

Μὰ διέδα δτι ἔπρεπε ν' ἀναθρέψῃ ένα παιδί, άμαθη ἀπὸ τὸν κόσμο δπως δμολογοῦσε πῶς ήταν, χωρὶς δόηγδ και σύμβουλο, χωρὶς συγγενεῖς κοντιούς δι μακρυνούς, τὴν ἔκανε νὰ δεχτῆ τὴν αἴτησι γάμου ένος καλοῦ νέου, ποὺ τῆς ὀρκίστηκε πῶς δηταν γιὰ τὰ δυὸ φτωχὰ δρφανὰ δ στοργικώτερος τῶν πατέρων.

“Η Νενέττα ήταν τριῶν χρόνων πάνω-κάτω κι' δ Νόνο έναμιση, δταν δη μητέρα τους ξαναπαντρεύτηκε.

Είχε σκεφτῆ τόσο τὸ Νόνο, ώστε δὲν είχε φανταστῇ δτι πιθανὸν ν' ἀποκτοῦσε κι' ἄλλα παιδιά ἀπὸ τὸ δεύτερο γάμο της. Μὰ δὲν πέρασε ούτε χρόνος κι' δι φτωχὴ μητέρα βρέθηκε σε κίνδυνο θανάτου: ἔπροκειτο νὰ γεννήσῃ δίδυμα. Οι γιατροὶ ρώτησαν τότε ποιὸν ἔπρεπε νὰ σώσουν: τὴν μητέρα δι τὰ παιδιά; Τὴ μητέρα, φυσικά! ”Ετοι τὰ δυὸ δίδυμα θυσιάστηκαν. Μὰ δη θυσία αὐτὴ δὲν χρησίμευσε τίποτε: ἔπειτ' ἀπὸ ένα μῆνα φριχτῶν πόνων, δι φτωχὴ μαμά πέθανε κι' αὐτὴ ἀπελπισμένη.

“Η Νενέττα κι' δ Νόνο έμειναν ἔτοι δρφανὰ κι' ἀπὸ μητέρα, κοντά σ' αὐτὸν τὸν ἀνθρώπο, ποὺ δὲν ήξεραν και τὸνομά του, ούτε τὸ ρόλο ποὺ ἔπαιζε μέσα στὸ σπίτι.

Τὸ ονομά του, ἀν δη Νενέττα κι' δ Νόνο ήθελαν νὰ τὸ μάθουν, ήταν εὔκολο νὰ τοὺς τὸ πῆ: Λεγόταν Ἐρμίνιο ντέλ Ντοντέλλο κι' ήταν καθηγητής τῆς γαλλικῆς στὸ Πολυτεχνεῖον. Μὰ δη ήθελαν νὰ μάθουν τὶ ἔκανε άκόμα μέσα στὸ σπίτι, δι καθηγητής Ἐρμίνιο ντέλ Ντοντέλλο, δὲν τὸ ήξερε πειὰ ούτε διδοῖς.

“Η γυναῖκα του είχε πεθάνει, τὰ δυὸ μωρά του δίδυμα είχαν πεθάνει πρὶν γεννηθοῦν, τὸ σπίτι δὲν ήταν δικό του, δη προίκα δὲι ήταν δική του, τὰ δυὸ παιδιά δὲν ήσαν δικά του Τὶ έκανε άκόμα ἔκει: Αὐτὸ ρωτοῦσε κι' δ ἵδιος τὸν έσωτό του. Μὰ,

Αὐτὴ τὴν ἐρώτησι ἔκανε, μὲ ματια κόκκινα ἀπὸ τὰ δάκρυα σε δλους τοὺς γείτονες ποὺ εἶχαν πλημμυρίσει τὸ σπίτι τὴν ήμερα τῆς δυστυχίας του και μιλούσαν ἔκει μέσα σὰ νοικοκύρηδες, κηδεμόνες και προστάτες τῶν δυὸ μικρῶν δρφανῶν. Ο Ἐρμίνιο έτα τοὺς ἔδειχνε ίσως εὐγνωμοσύνη γιὰ δλ' αὐτὰ, ἀν δη συμπεριφορά δλων αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν τὸν έθιγε.

“Ηξερε πολὺ καλά, δτι οι ἀνθρωποὶ συντιθίζουν νὰ κοίνουν μονάχα ἀπὲ τὴν ἐμφάνισι κι' δτι δη κρίσεις ποὺ ἔκαναν γιὰ λογαριασμό του ήσαν έντελῶς ἄδικες. Τὸ ξεωτερικὸ του βέβαια δὲν προδιέθετε καθόλου εὐνοϊκὰ τοὺς ἄλλους ἀπέναντι του: δη ὑπερθρολικὴ ισχνότητου τὸν ἔκανε ἀντιπαθητικὸ και δ πολὺ, μακρὺς λαιμός του, στὸν δποῖο ξεχωρίς ένα πελώριο μῆλο τοῦ Ἀδάμ, χτυποῦσε μὲ τὶς διαστάζεις του μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀδυναμία. Τὰ μουστάκια

του ήσαν ἄγρια, δπως ἄγρια ήσαν και τὰ μαλλιά του, ποὺ μαζευόντουσαν σὰν βεντάγια πίσω ἀπ' τ' αὐτιά του. Στὰ μάτια του φοροῦσε γυαλιά και στὰ χέρια του βαμβακερὰ γάντια, τὰ δποῖα δὲν ἔθγαζε ούτε δταν ἔκανε μάθημα στὸ Πολυτεχνεῖο. ”Ηταν δημως εύγενής, καλόβολος, βολικός...

Μὰ σὲ δλη τὴ συνοικία, δὲν ἔνοιωθαν τὴν παραμικρὴ συσπόνια, τὸν παραμικρὸ σεβασμὸ πρὸς αὐτὸν, πρὸς τὴ διπλῆ δυστυχία του. ”Ολος δ οίκτος τους πήγαινε στὰ δύο δρφανὰ, γιὰ τὴν τύχη τῶν δποίων μιλούσαν δλοι μὲ δάκρυα στὰ μάτια. ”Ο πατριούς τους θὰ ξαναπαντρευτῶν χωρὶς καμμιὰ ἀμφιθολία και μὲ μιὰ μέγαιρα, έναν ἀληθινὸ τύραννο, μὲ τὴν δποία θ' ἀποκτοῦσε παιδιά, ένας Θεός ξέρει πόσα!... παιδιά, στὰ δποία, δη Νενέττα κι' δ Νόνο θὰ χρησίμευαν γιὰ ύπηρέτες, ὡς τὴν ήμέρα ποὺ, ἀπὸ τὸ ξύλο και τὴν κακοπέρασι, δη Νενέττα στὴν ἀρχὴ, κι' δ Νόνο κατόπιν, θὰ πήγαιναν νὰ συναντήσουν τὴ μητέρα τους στὸ νεκροταφεῖο.

”Ιερὴ ἀγανάκτησι και μίγη φρίκης, διέτρεχαν δλη τὴ γειτονιά, μονάχα-μ' αὐτὴ τὴ σκέψι. Και γι' αὐτὸ οἱ γείτονες δὲν ἔκαναν ἄλλο παρὰ νὰ φιλοῦν τὰ δύο δρφανὰ και νὰ τὰ γεμίζουν μὲ τὰ δάκρυα τους. Τότε ὁ καθηγητής Ἐρμίνιο ντέλ Ντοντέλλο, κάθη πρὼ πρὶν νὰ πάη στὸ μάθημα του, γιὰ νὰ ἔξευμειση τὴν ἔχθρα τῶν γειτόνων του και νὰ τοὺς δείξῃ τὶς φροντίδες του γιὰ τὰ δυὸ δρφανὰ, ἀφοῦ τὰ ἔπλειε, τὰ χτένιζε, τὰ ἔντυνε και τὸ σιγύριζε καλά, τὰ ἔπαιρνε καθένα ἀπὸ τὸ ένα χέρι και τὰ ἐμπιστευτῶν πότε στὴ μιὰ οίκογένεια και πότε στὴν ἀλη. Δέν είχε παρὸ νὰ διαλέξῃ.

”Ενοεῖται δτι σὲ καθημιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς οίκογένειες ποὺ δειχνόντουσαν δη μιὰ πιὸ πονετικὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη και ποὺ ἔνδιαφερόντουσαν τόσο γιὰ τὸ μελλον τῶν παιδιῶν, ύπηρχε μιὰ κοπέλλα τῆς παντρειᾶς. ”Ολες αὐτὲς δη κοπέλλες, χωρὶς καμμιὰ ἔξαίρεσι, θὰ ήσαν γιὰ τὰ δυὸ δρφανὰ, μητέρες παθητικὰ ἀφωσιωμένες. ”Ο μόνος υπουργὸς τύραννος, δη μόνη μέγαιρα χωρὶς οίκτο θὰ ήταν ἔκείνη ποὺ δη Ἐρμίνιο ντέλ Ντοντέλλο θὰ διάλεγε μέσα στὸ σωρὸ γιὰ γυναῖκα του.

”Ηταν μιὰ ἀνάγκη ἀναπότρεπτη. ”Ο Ἐρμίνιο ἔπρεπε νὰ ξαναπαντρευτῇ. ”Ολη δη γειτονιὰ περίμενε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα νὰ τὸ ἀποφασίσῃ αὐτὸ και είνε ἀλήθεια, δτι κι' δ ἵδιος σκεφτόταν στὰ σοθαρὰ ἔνα δεύτερο γάμο.

Τὰ πράγματα δὲν μποροῦσαν νὰ ἔξακολουθήσουν ἔτοι. ”Ολες αὐτὲς δη οίκογένειες ποὺ δειχνόντουσαν μὲ τόσο ζῆλο τὰ παιδιά, τὸ ἔκαναν αὐτὸ γιὰ νὰ τὸν πιάσουν στὰ δίχτυα τους, δὲν ύπηρχε καμμιὰ ἀμφιθολία σχετικῶς. ”Οπως ἔπισης δὲν ύπηρχε καμμιὰ ἀμφιθολία, δτι δη ἔξακολουθοῦσε νὰ κάνῃ πῶς δὲν καταλαβαίνει, θὰ τοῦ ἔκλειναν τὶς πόρτες κατάμουτρα. Και τότε: Πῶς θὰ μποροῦσε ν' ἀσχοληθῇ μόνος του μὲ τὰ μικρά; Είχε τὸ πρὼ Πολυτεχνεῖο, ίδιαίτερα μαθήματα τὸ ἀπόγευμα. διχρώθωσεις θεμάτων τὸ θράδυ... Νὰ πάρη μιὰ ύπηρτερια; ”Ηταν νέος και φλογερὸς, ἀν κι' ἔξωτερικῶς δὲν φινότανε καθόλου.. Νὰ πάρη μιὰ ύπηρτερια περα σμένης ήλικίας; Μὰ εἰχε παντρευτῇ γιατὶ δη ἔργενικη ζωὴ κ' δη ύποχρεώσεις νὰ ζητιανεύῃ τὸν ξώτα, δὲν τοῦ φαινόταν πειὰ δτι ταίσιαζε μὲ τὴν ἀξιοποέπεια του δως καθηγητοῦ. Και τώρα, μ' αὐτὰ τὰ δυὸ μικρά...

”Οχι, στ' ἀλήθεια, δη μάθως ήταν μιὰ ἀνάγκη, μιὰ ἀνάγκη ἀναπότρεπτη..

”Η δυσκολία δημως

Γὰ ἔπαιρνε τὸ καθενα ἀπὸ τὸ ένα χέρι...

τής έκλογης, τὸν ἔθαξάνιζε κάθε μέρα καὶ πιὸ πολύ. Λύτος χρειστόταν μιὰ γυναῖκα γαὶ καθημερινῶς· παρουσιαζόντοσαν δέκα, δώδεκα, δεκαπέντε, εἴκοσι υποψήφιες, πιὸ ἀνυπόμονες ἢ μὲν ἀπὸ τίς δέ!

Ήταν, θλέπετε, πρώτης τάξεως γαμπρός. Ήταν βέβαιος, μά δὲν εἶχε προφτάσει κάν νὰ ζήσῃ παντρεμένος. Εἶχε βέβαια δυὸς παιδιά, μά δὲν ἦσαν δικά του. Τὸ σπίτι, μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τῶν παιδιῶν, ποὺ ἦσαν τόσο μκρὰ ἀκόμα, τοῦ ἄνηκε... Σ' αὐτὸν ἐπίσης ἀνήκαν καὶ τὰ εἰσοδήματα τῆς προίκας. Καὶ μὲ τὸ μισθό του ὡς καθηγητοῦ, θὰ μποροῦσε νὰ δημιουργήσῃ ένα πρώτης τάξεως νοικοκυριό.

Ολες ἡ μητέρες, ὅλες ἡ νέες κοπέλλες τῆς συνοικίας, τὰ εἶχαν λογαριάσει καλὰ αὐτά. Μά δ 'Ερμίνιο ντέλ Ντοντσέλλο ήταν βέβαιος πὼς ἡ ζωὴ του θὰ γινόταν μιὰ κόλασις, ἀν ἔκανε τὴν ἐκλογή του στὴ γειτονιά.

Φοβόταν, προπάντων, καὶ ὅχι χωρὶς λόγο, τὶς πεθερές. Τὶς πεθερὰ, π. χ. θὰ γινόταν ἡ κ. Νίνφα, τοῦ ἀντικρυνοῦ σπιτιοῦ, ποὺ μαζὺ μὲ τὴν κόρη τῆς τὴν Ρομίλντα καὶ τὸ γυιό τῆς τὸν Τοτό, τοῦ προσέφεραν τώρα τόσες ἐκδηλώσεις;

Πήγαναν στὸ σπίτι του κ' οἱ τρεῖς, σχεδὸν κάθε πρωΐ, νὰ τοῦ πάρουν τὰ παιδιά γιὰ νὰ μὴν τὰ πάγια ἀλλοῦ. «Δόστε μας τούλαχιστον τὸ ἔνα! τοῦ ἔλεγαν. Δόστε μας εἴτε τὴ Νενέττα!... Εἴτε τὸ Νόνο!... »Ω! δόστε μας τὴ Νενέττα... τὴν ἀγαπημένη μας μικρούλα!... »Ω! δόστε μας καὶ τὸ Νόνο, τὸ λατρευτό μας ἀγγελούδι!...» καὶ τὶ φιλήματα, καὶ τὶ καραμέλλες καὶ τὶ ἀτελείατα χάδια!...

Ο 'Ερμίνιο δὲν ἤξερε πῶς ν' ἀμυνθῇ. Χαμογελοῦσε πολὺ στενοχωρημένυς. Γύριζε ἀπὸ τὸ ἔνα μέρος, γύριζε ἀπὸ τὸ ἄλλο... «Ἐφερνε τὰ δυὸ γαντυφορεμένα χέρια του στὴν καρδιά του καὶ στριφογύριζε τὸ λαιμό του σὰν πελαργός.

—Αγαπητὴ κυρία... Αγαπητὴ δεσποινὶς... τραύλιζε. Φοβᾶμαι μήπως καταχρῶμαι τῆς καλωσύνης... Δὲν θὰ ἥθελα...

—Ἔι λέτε; Τὶ λέτε, κύριε καθηγητά; Μπορεῖτε νὰ εἰσθε βέβαιος ὅτι σὲ κανέναν ἄλλο σπίτι δὲν θὰ εἰνε τόσο καλὰ δυὸ στὸ δικό μας! Ο Ρομίλντα, ξέρετε, εἰνε ξετρελλαμένη μὲ τὰ δυὸ αὐτὰ ἀγγελούδια...

Στὸ τέλος δ 'Ερμίνιο ἀναγκάζοταν νὰ ύποκύπτῃ κι ἔφευγε γιὰ τὸ Πολυτεχνεῖο. Μά ἐνῶ δίδασκε αὐτὸς τὸ μάθημά του, τὶ δίδασκαλία ἔκαναν οἱ γείτονες στὴ Νενέττα καὶ στὸ Νόνο;... Μὲ πόσες ὑποψίες, μὲ πόσους φόβους, μὲ ποιά μίση γέμιζαν τὰ κεφαλάκια τους.

Απὸ τώρα ἡ Νενέττα, ποὺ εἶχε γίνει πειά μιὰ ώμωρφη κούκλα, παχουλή, καπριτόζα, μὲ λακκουθίτσες στὰ μάγουλα, μὲ στόμα σὰν καρδιά, μὲ μάτια λαμπρὰ καὶ πονηρά, ἡ Νενέττα λοιπὸν ἀκούγοντας τὶς γειτόνισσες νὰ τῆς λένε καὶ νὰ τῆς ξαναλένε γιὰ τὴ μητριὰ ποὺ θὰ παντρεύτων δ πατριός της, γιὰ τὸ ξύλο ποὺ θᾶδινε σ' αὐτὰ καὶ τὸν ἀδελφό της, ἀνωρθωνόταν καὶ σφίγγοντας τὴ μικρή της γροθιά, φώναζε:

—Κι' ἔγώ θὰ τὴ σκοτώσω!...

Η γειτόνισσες τὴ γέμιζαν τότε φιλήματα καὶ χάδια καὶ ἔλεγαν:

—Ω! ἡ ἀγαπημένη μικρούλα! Τὸ ἀγγελούδι μας! Ναί, χρυσό μου, ἔχεις δίκη... Ξέρεις, ὅλα εἰνε δικά σου. Τὸ σπίτι καὶ ἡ προίκα τῆς μαμᾶς σου... Πρέπει νὰ ύπερασπιστῆς τὸν ἀδελφό σου!... Κι' ἔννοια σου! Εἴμαστε κ' ἐμεῖς ἐδῶ νὰ σὲ βοηθήσουμε...

Τότε κι' δ Νόνο, ποὺ ἔμοιαζε μὲ μπαλονάκι, γύριζε στὴν ἀδελφή του καὶ τῆς έλεγε:

—Ναί, νὰ τὴ σκοτώσης!...

* * *

Ο 'Ερμίνιο ντὲ Ντοντσέλλο ἀντελήφθη γρήγορα τ' ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς διδασκαλίας, καὶ γι' αὐτό, ἔπειτα ἀπὸ ἔνσε χρόνο δισταγμῶν, διάλεξε μιὰ κοπέλλα προχωρημένη στὰ χρόνια, τὴν Κατερίνα, ἀνηψιὰ ἐνὸς ἐφημερίου, τὴν παντρεύτηκε καὶ τὴν ἔμπασε στὸ σπίτι του.

Η Κατερίνα ήταν μιὰ ἀγαθὴ γυναῖκα καθεούσιον. Μά, κάθε πρωΐ, δ 'Ερμίνιο, πρὶν φύγη, τῆς έλεγε:

—Αγαπητὴ μου Κατερίνα, σὲ παρακαλῶ... Ξέρω πόσο εἰσαι γλυκειά. Μά φρόντισε μὲ κάθε τρόπο νὰ μὴ δώσῃς καμμιὰ ἀφορμὴ σ' αὐτές τὶς ἔχιδνες νὰ χύσουν τὸ δηλητήριο τους. Φρόντισε μὲ

κάθε θυσία νὰ μὴ φωνάξουν καὶ νὰ μὴ κλάψουν τὰ δυὸ αὐτὰ ἀγγελούδια...

Γιολύ καλές ἡ συστάσεις αὐτές. Μά, σταν ἡ Νενέττα εἶχε τὰ μαλλιά της μπερδεμένα δὲν ἔπρεπε νὰ τῆς τὰ χτενίση; Η ὅταν δ λιχούδης Νόνο εἶχε τὸ στόμα του, δπως καὶ τὰ γόνατά του βρώμικα δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ πλύνη ἡ Κατερίνα;

—Νενέττα, ἀγάπη μου, τῆς ἔλεγε, ἔλα δῶ νὰ σὲ χτενίσω!

Καὶ ἡ Νενέττα, χτυπῶντας τὸ πόδι της, ἀπαντούσε:

—Δὲν θέλω νὰ μὲ χτενίσης!

—Νόνο, ἔλα δῶ, χρυσό μου, νὰ σὲ πλύνω...

Κι' δ Νόνο, μιμούμενος τὴν ἀδελφή του ἀδέξια, ἀπαντούσε:

—Οχι πλύσιμο!... Οχι πλύσιμο!...

Κι' ἀν ἡ Κατερίνα ἔκανε νὰ τὰ υγιάσῃ, ἔθγυζαν κάτι φωνές, ίκανες ν' ἀναστατώσουν δῆλη τὴν πόλη...

Κ' οἱ γείτονες ἀκούγοντάς τες, ἔλεγαν:

—Νὰ τὰ βασανιστήρια ἀρχίζουν... Ω! τὰ φτωχὰ δρφανά!... Θεέ εύσπλαχνικέ, δὲν τ' ἀκοῦς; Δὲν τ' ἀκοῦς; Μά τι τοὺς κάνει αὐτὴ ἡ μέγαιρα; Ξερριζώνει τὰ μαλλιά τῆς μεγάλης!... Θεέ μου, εύσπλαχνίσου, δυὸ μικρὰ κι' ἀθώα δρφανά!

—Εννοεῖται ὅτι ἀν ἡ Κατερίνα, γιὰ νὰ μὴ τὰ κάνη νὰ φωνάξουν, ἀφήνε τὴν Νενέττα ἀχτένιστη καὶ τὸ Νόνο βρώμικο, οἱ γείτονες ἔλεγαν πάλι:

—Κυττάχτε τὰ δυὸ αὐτὰ ἀγγελούδια πῶς κατάντησαν. Η Νενέττα μοιάζει μὲ σκύλλα χωρὶς ἀφέντη κι' δ Νόνο μὲ γουρούνι!

Συχνὰ, τὸ πρωΐ, ἡ Νενέττα τὸ ἔσκαζε ἀπὸ τὸ σπίτι, φορῶντας μόνο τὴν υγιεινὴ πουκαμίσα της καὶ ξυπόλυτη. Καθόταν στὴ σκάλα, μπροστὰ στὴν πόρτα, σταύρωνε τὰ πόδια της καὶ κουνῶντας τὸ κεφάλι της γιὰ νὰ ρίξῃ πίσω τὶς ἀνυπόταχτες μπούκλες της, φώναζε σ' δῆλους τοὺς διαβάτες.

—Εἶμαι τιμωρία!

Μιὰ στιγμὴ κατόπιν, κατέθαινε πίσω της κι' δ Νόνο, μὲ τὴν πουκαμίσυ του καὶ ξυπόλυτυς κι' αὐτός, κρατῶντας ἀπὸ τὸ χερούλι τὸ μικρό δοχεῖο του. Τὸ ἔθαζε πλάϊ στὴν ἀδελφή του, καθόταν ἐπάνω καὶ τραύλιζε μ' δῆλη του τὴ σοθαρότητα:

—Εἶμαι τιμωρία!

Ολόγυρά τους ἀμέσως ύψωνόντους ή φωνές τοῦ οἴκτυ καὶ τῆς ἀγακτήσεως τῶν γειτόνων...

—Νὰ τὰ γυμνὰ τώρα!... Τὶ βαρβαρότης, μὲ τέτοιο κρύο! Μά αὐτὰ θ' ἀρπάξουν κανένα βρογχίτη, καμμιὰ πνευμονία καὶ θὰ πεθάνουν! Πῶς δ Θεός ἀνέχεται τέτοια πράγματα... Αὐτὴ ἡ μέγαιρα θέλει νὰ τὰ ξεκάνῃ!...

Καὶ μιὰ ἀγία, ἔπειτα ἀπ' δῆλα αὐτά, θάχανε τὴν ύπομονή της. Η φτωχὴ Κατερίνα ἔνοιωθε τὸ αἷμα της ν' ἀνεβάίνη στὸ κεφάλι της, ὅχι μόνο γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ τῆς ἔκανε, μὰ κι' ἀπὸ τὴν ἀπόγνωση ποὺ τῆς ἔνοιωθε, θλέποντας τὴ μικρὴ Νενέττα, τὴν τόσο γοητευτικὴ νὰ γίνεται μιὰ διαβόλισσα ἀδιάντροπη, ποὺ δὲν σεβότανε κανένα.

—Τὸ σπίτι εἰνε δικό μου! Η πωσῖκα εἰνε δική μου! φώναζε.

—!ησοῦ Χριστέ, η πρυτανί! Ενα παιδάκι τόσο δά, νὰ ούρλιάζη, νὰ οφιγγή, ιγγρυθίες του καὶ νὰ χτυπάῃ τὰ πόδια του γιὰ τὴν προίκα του!

—!τίταν πολὺ φυσικό, ἔπειτ' κι' δὲλ αὐτά, δ καθηγητής 'Ερμίνιο ντέλ Ντοντσέλλο, σὲ λίγους μῆνες μέσα, κι' γέλαση κατὰ δέκα χρόνια!

Κύτταζε τὴ γυναῖκα του ποὺ ἔκλαιγε μ' ἀπελπισία καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ πῆ σ' αὐτοὺς τοὺς μικρούς μανιασμένους δαίμονες...

Τὶ νὰ πῆ ἀλλωστε στὴν κατάστασι ποὺ ήταν; Ενοιωθε τὸν ἔαυτό του ἀρρωστο... Καὶ ήταν βέβαιος πὼς θὰ πέθαινε, γιατὶ ἤξερε ὅτι μιὰ κακή μυῖρα συνώδευε αὐτὰ τὰ δυὸ παιδιά.

Ο πατέρας τους εἶχε πεθάνει. Η μητέρα τους εἶχε ξαναπαντρευτῆ γι' αὐτά καὶ εἶχε πεθάνει κι' αὐτή. Τώρα ήταν η δική του σειρά...

Ο καθηγητής 'Ερμίνιο ντέλ Ντοντσέλλο ήταν σειριά πεπεισμένος γι' αὐτό..

—Ηταν ή σειρά του..., Αὔριο, ή χήρα του, ή φτωχὴ Κατερίνα, γιὰ νὰ δώσῃ στὴ Νενέττα καὶ στὸν Νόνο, έναν δηηγό, ένα προστάτη, θὰ ξαναπαντάζει στὴ σελίδα 45).

